

18.5.2022

VN/11385/2020

VN/11385/2020-STM-24

Työ- ja elinkeinoministeriö

Sosiaali- ja terveysministeriön lausunto kansallisesta ilmasto- ja energiastrategian luonnoksesta

Työ- ja elinkeinoministeriö on pyytänyt sosiaali- ja terveysministeriöltä lausuntoa kansallisesta ilmasto- ja energiastrategian – Hiilineutraali Suomi 2035 – luonnoksesta. Strategiaa on valmisteltu koordinoitusti taakanjakosektoria koskevan keskipitkän aikavälin ilmastopolitiikan suunnitelman (KAISU) ja Maankäyttösektorin ilmastosuunnitelman (MAISA) kanssa. Strategia pohjaa VTT:n vetämissä HIISI-hankkeissa tuotettuihin skenaarioihin.

Sosiaali- ja terveysministeriö on esittänyt huolensa energiaköyhyyden lisääntymisestä KAISU:n päivityksestä 11.2.2022 antamassaan lausunnossa (VN/16951/2020-STM-58). Siinä sosiaali- ja terveysministeriö esitti näkemyksensä siitä, että HIISI-skenaarioissa ei ole kiinnitetty lainkaan huomiota eri ihmisryhmiin kohdistuviin vaikutusarviointeihin, mutta niistä ilmenee, että vihreistä investoinneista vuoteen 2035 mennessä aiheutuu kansalaisten ostovoimaan merkittävää laskua.

Sosiaali ja terveysministeriö on esittänyt huolensa energiaköyhyyden lisääntymisestä 3.9.2021 myös ilmastolain muuttamisesta antamassaan lausunnossa (VN/14302/2019). Siinä STM korosti sitä, että EU:n ilmastopakettien merkittävästä ohjausvaikutuksesta ja tarpeesta synkronoida kansallisia toimia EU:n ilmasto- ja energialainsäädännön kanssa.

Kansallinen ilmasto- ja energiastrategia nojaa vahvasti siihen, että sähkönkäytön edistämällä vähennetään kasvihuonekaasupäästöjä. Tämä edellyttää hiilidioksidittoman sähköntuotannon voimakasta lisäämistä. Sosiaali- ja terveysministeriö muistuttaa, että Venäjän hyökkäys Ukrainaan pysäytti Hanhikivelle aiotun sähköntuotantotoholtaan 1200 MW ydinvoimalaitoksen rakentamisen. Fennovoiman ydinvoimalla suunniteltiin olevan merkittävä rooli Raahen terästehtaan 0-hiiliterässuunnitelmien saavuttamiseksi, koska 0-hiiliteräksen tuotanto vaatii runsaasti energiaa. Tämä on merkittävä takaiskun Suomen 2035 0-hiilivisioille, koska Raahen terästehtaan päästöt ovat noin 10 % koko Suomen hiilidioksidipäästöistä.

Jo ennen Ukrainan sotaa Eurooppa muun maailman tapaan oli ajautunut syyskuussa 2021 vaikeaan energiakriisiin, jolla on ollut ympäri Eurooppaa hyvin kielteisiä sosiaalisia vaikutuksia energiahintojen noustessa. Suomessa ollaan toistaiseksi selvitty muuta Eurooppaa ehkä jopa selvästi paremmin. Sosiaali- ja terveysministeriö korostaa, että kansallista ilmasto- ja energiastrategiaa viimeisteltäessä on nykyisen maailmanlaajuisen energiakriisin sosiaaliset vaikutukset ja energiaköyhyyden vastaiset toimet otettava strategian valmistelun keskiöön.

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Sosiaali- ja terveysministeriö

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Puhelin
Telefon
Telephone

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

PL 33
00023 Valtioneuvosto

Meritullinkatu 8
Helsinki

0295 16001
+358 295 16001

02951 63415
+358 2951 63415

kirjaamo.stm@gov.fi
stm.fi

Kansliapäällikkö

Kirsi Varhila

Lääkintöneuvos

Mikko Paunio

Jakelu

TEM Työ- ja elinkeinoministeriö, perhe- ja peruspalveluministerin esikunta, THL

VN/11385/2020-STM-24

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons: